

'Kraaienland'

Arie Pieters

'Kraaienland'

Het dagelijkse leven van een kraaiengezin

Arie Pieters

Schrijver: Arie A. Pieters
Omslagontwerp: Arie A. Pieters
Foto's/fotografie: Arie A. Pieters
ISBN: 9789463185455
Uitgegeven door: Mijnbestseller.nl
Print: Printforce, Alphen a/d Rijn
Copyright: Arie A. Pieters ©

Inhoudsopgave

1. Inleiding
 2. De winter overleven
 3. Werk in uitvoering
 4. Gezinsuitbreiding
 5. De wijde wereld in
 6. Opvoeden doe je zo
 7. Een wereld vol avontuur
 8. Wat de pot schaft
 9. De andere 'hoofdpersonen'
 10. Leven en dood
 11. Vrienden met vleugels
 12. Met hart en ziel...
 13. Een 'eindeloos' verhaal
- Nuttige adressen

1. Inleiding

De eerste (ruim) zeven maanden dat ik 'mijn' kraaienechtpaar dagelijks volgde leverde voldoende informatie, leuke weetjes en feiten op om daarna het boekje, 'A life in black & white' te gaan schrijven. Dit nieuwe boek brengt hun leven tijdens de tien maanden daarna in beeld. En die periode is voor mij als de 'biograaf' van Clark & Carole (zoals ik mijn dynamische duo heb genoemd) opnieuw een 'ontdekkingsreis' geworden. Misschien dachten lezers van het vorige boek nu wel zo'n beetje alles te weten voor wat betreft het dagelijkse leven van kraaien? Laat ik er maar niet omheen draaien: Dan zat u er behoorlijk naast... Tijdens die zeven maanden dat ik hen heb gevolgd in 2014 ontbrak er namelijk één ding dat sowieso al voor heel veel beroering zou gaan zorgen in 2015: Namelijk gezinsuitbreiding!

Vanaf het einde van juni 2015 kon ik dus niet alleen mijn beide gevleugelde vrienden volgen, maar ook hun twee jongen. Los daarvan was er overigens ook weer meer dan genoeg te beleven met Clark & Carole zelf. Op 21 juni 2014 besloot ik destijds te beginnen met het dagelijks volgen van Clark en wat later kwam daar zijn wederhelft bij. (Die was er overigens ook de 21-ste juni al, maar het duurde enkele maanden voordat ook zij aan mijn aanwezigheid gewend was.) Het mooie van het dagelijks volgen van de vogels is natuurlijk enerzijds alle informatie die ik kan verzamelen over hun leven, maar de relatie die ik met mijn kraaienechtpaar heb opgebouwd, is mij eerlijk gezegd nog veel meer waard. Het zijn in alle opzichten unieke vogels met eigen, duidelijk herkenbare karakters, die als vertegenwoordigers van hun soort de inmiddels bekende 'kraaien-slimheid' alle eer aan doen.

2. De winter overleven

Het boek 'A life in black & white' eindigde in de tweede helft van januari 2015. De vraag was toen of wij nog een 'echte' winter zouden krijgen, of dat we alle sneeuw en vorst al achter de rug hadden? De eerste sneeuw was al eind december 2014 gevallen en toen werd mij al duidelijk dat kraaien 'niet wakker liggen' van een paar dagen rondlopen in een witte wereld. Goed beschouwd vonden ze het volgens mij soms wel grappig en zolang je nog voldoende voedsel kan vinden is er voor een slimme kraai weinig aan de hand. Minpunt, en niet bepaald een onbelangrijk minpuntje van de decembersneeuw, was wel dat ze viel in een klassieke kwakkelperiode. Snelle schommelingen in temperatuur, die ervoor zorgden dat er eerst wat dooi voorbij kwam na de sneeuwbuien. Maar die korte dooi werd meteen 'afgestraft' met stevige nachtvorst. Gevolg: De sneeuw was een dag later een keiharde, spekgladde laag geworden...

Niks geen lekker 'sneeuwbad' meer nemen in de losse sneeuw. Het was nu een soort van witte, 'betonnen' massa geworden, die het hele dorp afdekte. Mijn duo heeft wel het geluk dat hun territorium grenst aan de rivier en dat ze sowieso al veel van hun voedsel van tussen de basaltkeien 'opvissen', dus voor wat betreft het dagelijkse kostje bracht de oever van de Dordtse Kil ook toen uitkomst. De in het grasveld en plantsoen verstopte hapjes waren tenslotte voor bijna drie dagen onbereikbaar geworden. Kraaien denken steevast aan 'morgen' en verstoppen dus een deel van hun voedsel voor mogelijk mindere tijden. Ook de walnoten, die ze van mij gewend waren te krijgen werden nooit allemaal opgegeten. Nee, ook niet in de winter. Zeker de helft werd netjes weggestopt, deels tussen het gras, deels tussen de basaltkeien.

Uiteindelijk zou de winter van 2014-2015 een bijna klassieke kwakkelwinter blijken te zijn. De bijna witte Kerst van 2014 kreeg geen echt vervolg. Regen-, (natte) sneeuw- en hagelbuien wisselden elkaar vaak naar hartenlust af en de vorst deed ruim veertig nachten en ochtenden zijn best, maar echt 'schaatsweer' werd het nooit. In de loop van februari en maart was het voor Clark en Carole vooral zaak om telkens de toen bijna steeds aanwezige kokmeeuwen te slim af te zijn. Relatief koud en nat weer zorgt er vrijwel altijd voor dat de meeuwen behoorlijk massaal op komen dagen in de omgeving van de Oude haven. En natuurlijk moeten ook de meeuwen eten. Makkelijke hapjes zijn in de winter bovendien een extra pluspunt, omdat je als vogel dan de nodige energie kan sparen. En als er dus een paar kraaien in de buurt zitten, die van alles tussen de basaltkeien vandaan 'plukken' en die ook nog eens regelmatig getrakteerd worden op een portie noten, dan is het zaak om die goed in de gaten te houden.

Mijn dynamische duo werd aldus regelmatig gedwongen tot 'stuntvliegen' om de groepjes kokmeeuwen af te schudden, voordat ze van hun kreeftjes, mosselen of walnoten konden genieten. Ik had dat soort wilde achtervolgingen al eerder gezien, maar het bleef een zenuwslopend tafereel... En soms, als de groep meeuwen tien man/vrouw-meeuw of groter was, zat er niets anders op dan maar naast het riet te landen en er tussen te 'verdwijnen'. Met zoveel ogen op je gericht wordt het ook steeds moeilijker om je hapjes in het grasveld te verstoppen en daarom werd er ook steeds vaker gekozen voor andere opbergplaatsen voor de noten en de andere 'snacks'. Favoriet waren (en zijn nog steeds) de dakgoten van de huizen die in de buurt van de Oude haven staan. Meeuwen landen daar niet graag en dat is een groot pluspunt van zo'n dakgoot.

In 2014 heb ik natuurlijk ook regelmatig kennis gemaakt met de burens ten zuiden en ten noorden van mijn echtpaar. Het kraaienpaar ten zuiden had twee jongen groot weten te brengen en die bleken begin 2015 nog steeds aanwezig te zijn in de naaste omgeving van hun ouders. Tijdens wat je bijna een 'klassieke' winterdag kon noemen in de winter van 2014/2015 (regen, wind en kille temperaturen net boven het vriespunt), was ik 's morgens met de auto op weg naar de Oude haven. Meestal ging ik lopend, maar met dit weer was droog blijven toch wel een belangrijke prioriteit. Het was einde februari en de winter was nog steeds geen 'echte' winter. Via de weg die loopt over de Kildijk kwam ik ter hoogte van de Kiltunnel door het territorium van de zuiderburens. Ondanks het donkere weer en de regen die tegen de autoruiten sloeg was al snel zichtbaar dat er daar iets mis was....

Het kraaienpaar ten zuiden van Clark en Carole had zo te zien bezoek van twee vreemde kraaien, die wel interesse hadden in dit territorium, of minstens een deel daarvan. Ik stopte de auto en besloot om te kijken wat er zou gaan gebeuren. De vreemde kraaien voerden om de beurt duikvluchten uit! De beide jongen van de zuiderburens zaten een meter of twintig, dertig verder met de nodige verbazing naar het spektakel te kijken. In eerste instantie leek het erop dat ze lijdzaam toe zouden kijken hoe het gevecht, dat inmiddels een luchtgevecht was geworden, zich zou ontwikkelen, maar dat liep toch anders... Na enkele minuten durfde de eerste van de twee jongen zich ook in het gevecht te mengen en daarna volgde nummer twee. Nu vlogen er zes kraaien rond, die keer op keer duikvluchten op elkaar uitvoerden! Maar met de hulp van het jonge duo werd wel gaandeweg duidelijk dat de vreemdelingen zich terug moesten gaan trekken.

Na een goede tien minuten trokken de beide indringers weg richting het stukje bos aan de rand van de polder. De zuiderburen hadden stand gehouden en mede met dank aan de beide jongelingen was het gevecht in hun voordeel beslist. De twee vreemde kraaien waren nu nog slechts twee donkere stippen, die tussen de kale boomtoppen verdwenen. De beide jongen waren duidelijk bijzonder ingenomen met de uitkomst van wat vermoedelijk hun eerste territoriumgevecht was geweest. Ze waren inmiddels geland op één van de picknicktafels, die daar bij de oever van de Kil staan en lieten nu luidkeels van zich horen. 'Wij zijn hier de baas, dus wegwezen!'

Nu de uitkomst van het gevecht duidelijk was besloot ik door te rijden richting de Oude haven. De regen was inmiddels afgezwakt tot iets wat je nog het beste zou kunnen omschrijven als een door windvlagen voortgedreven motregen: Nauwelijks zichtbare druppels, maar als je er tien minuten in staat of er doorheen loopt ben je toch maar mooi kletsnat! Aangekomen bij de Oude haven was er zo op het eerste gezicht geen spoor van het dynamische duo. Blijkbaar hadden ze er geen trek in om met dit weer rond te stappen in het natte, hoge gras. En dus besloot ik maar om een stukje de dijk op te lopen, om te kijken of ik ze toch ergens kon ontdekken. Maar zoals wel vaker gebeurde in dergelijke gevallen, hadden ze mij meestal veel eerder in het oog gekregen dan ik hen... Ergens van tussen de bomen, in het plantsoen langs de weg klonk een ondertussen overbekende roep en enkele seconden later werden al twee donkere vogel-silhouetten zichtbaar tussen de takken. Een paar tellen later was het duo een goede meter voor mij geland op de dijk. Weer of geen weer; een portie voor-gekraakte walnoten sla je natuurlijk niet af...

Als ik lopend richting de Oude haven ging gebeurde het ook meer dan eens dat Clark en Carole aan de rand van hun territorium zaten te wachten. De circa tweehonderd meter die dan nog restte richting de Oude haven werd meegevlogen met de biograaf. Hoewel, meevliegen is in dit geval wel tamelijk relatief, want met vliegen kom je een stuk sneller voortuit dan lopend en dus werd er ergens halverwege de route weer netjes op mij gewacht, meestal bovenop een dak, om vervolgens de laatste honderd meter vast vooruit te vliegen richting de dijk of de Oude haven. Negen van de tien keer ging ik trouwens met de 'benenwagen', maar deze vooral natte winter zorgde ervoor dat ik ook weleens met de auto ging. En voor wat betreft herkenning maakte dat nauwelijks verschil, want de groene Opel Corsa was ook al snel in het kraaiengeheugen opgeslagen. Meestal kwamen ze dan al aanvliegen voordat ik uitgestapt was. Wie zei er daar dat kraaien geen verstand van auto's hadden...?

Ondertussen waren januari en februari voltooid verleden tijd en was het voor mij al wel duidelijk dat mijn duo zonder veel problemen de winter door zou komen. Maart roert volgens het al oude gezegde nog weleens 'zijn staart', maar een echt serieuze vorstperiode komt dan zelden meer voorbij. En ook een verdwaalde maartse sneeuwbuï zou ongetwijfeld geen echt probleem voor ze zijn. Hoogstens zou zo'n natte sneeuwbuï enige 'typisch menselijke gevoelens' bij ze op kunnen wekken. Gedachten dus zoals kinderen die ervaren bij dergelijk weer: 'Mooi is het niet, je kan met die natte rommel niet eens spelen, maar je wordt er wel kletsnat van.... Bah!' De enige echt serieuze problemen die Clark en Carole hadden deze winter waren de met enige regelmaat (nog steeds) opduikende grensconflicten met de noorderburen.

En voor wie 'A life in black & white' niet heeft gelezen even een korte kennismaking met de noorderburen. Het is een, zeer waarschijnlijk nog jong paartje, dat in 2014 druk bezig was om zich hier in de plaatselijke kraaienwereld een eigen plek te veroveren. En als je zo druk doende bent met een eigen territorium af te bakenen, dan kan je stiekem natuurlijk ook proberen om dat te vergroten. Maar ja, dan loop je in de meeste gevallen andere kraaienechtparen tegen het lijf, die niet zomaar even afstand doen van hun grondgebied... En zo gebeurde het in 2014 meerdere keren dat de noorderburen hun uiterste best deden om (minstens een deel) van het leefgebied van mijn dynamische duo in te pikken. Dat resulteerde overigens in de meeste gevallen alleen in scheldpartijen over en weer en de nodige duikvluchten in elkaars gebied, maar een enkele keer onttaarde het ook in daadwerkelijke luchtgevechten...

Tot nu toe waren alle pogingen van de noorderburen om hun gebied verder uit te breiden richting het zuiden echter op mislukkingen uitgedraaid. En dat was afgelopen winter niet anders. Maar regelmatige scheldpartijen, vooral bedoeld om elkaar te imponeren kwamen bijna wekelijks wel een keer voor bij de Oude haven. Meestal kon ik dan, als ik aan kwam lopen uit de verte al horen dat het weer mis was. En eenmaal op de dijk aangekomen werd het al snel duidelijk: Er werd, gezeten op de uiterste grens van het beider territorium, luidkeels verkondigd dat ze netjes aan hun eigen kant van de denkbeeldige lijn dienden te blijven! Zo halverwege maart namen de grensconflicten echter ineens in heftigheid én ook in aantal af... Beide echtparen hadden duidelijk andere zaken aan hun hoofd: De lente was op komst en dus moet er aan een nest worden gewerkt.

Banieren over de bevroren decembersneeuw.